

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination**March/April – 2024 (As Per Syllabus Year-2018)****GADYAKAVYA : HARSHACHARITA: UCCHAVASA 5 AND DASAKUMARACHARITA : UCCHAVASA 8(CORE)****Time: 2:30 Hours****Marks: 70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડનો અનુવાદ કરો. (૧૪)
 Que.-1 Translate any two of the following passages. (14)
- (૧) एकदा तु वासतेच्यास्तुरीये यामे प्रत्युषस्येत स्वप्ने चटुज्वाला पुज्जरी कृतनसकलककुमा दुनिधारेण दवहुत्तभुजा द्रष्यमानं केसरीणमद्राक्षीत् । तस्मिन्नेव दावदेहने समुत्सज्य शावकानुप्लुत्य चात्मानं पतियन्तीं सिंहीम पश्यत् । आसीच्चास्यचेतसि- 'लोके हि लोहेभ्यः कठिनतराः खलु स्नेहमया बन्धन पाशाः यदाकृष्णस्य स्तिर्यश्चाड्येवमा चरन्ति' इति ।
- (૨) तच्छ्रुत्वा वाष्पकागृहयभाणाक्षरं कथंकथमप्यायते निःस्वस्योवायवत्स । जानामि त्वां पितृप्रियमतिमृदुहृदयम् । ईदशेषु विधुश्यति धीमतोऽपिधियम् । अतिदुर्धशे बान्धवस्नेहः सर्वप्रमाथी । यतो नार्हस्यात्मानं शुचदातुम् । उदाम महादाहज्वरदग्धोदपि दध्वे खल्वहधिकतरमनेनाषुम दाधिना । निश्चितमिव शस्त्र तक्ष्णोति मां त्वदीयस्तनिमा । सुखं च राज्यं च कांश्चप्राणश्च परलोकश्च त्वयि मे स्थिताः ।
- (૩) एवंगते मन्त्रिणि राजनि च कामवृते चन्द्रपालितो नामाश्मकेन्द्रामात्यस्येन्दुपालितस्य सूनुरसदवृतः पितृनिर्वासितो नाम भूत्वा बहुभिश्चारणगणैर्बहिर्भिस्नल्पकौशलाभिः शिल्पकारिणीभिस्नेकच्छन्नकिं करैश्च गुढपुरुषैः परिवृतोऽभ्येत्य विविधाभिः क्रीडाभिर्विहारभद्रमात्मसादकरोत् अमुनाचैवसंक्रमेण राजन्यास्पदमलभत् ।
- (૪) અસ્મિંશ્ચાન્તરે મન્ત્રિવૃદ્ધો વસુરક્ષિતઃ કૌશિન્મૌલૈઃ સમ્પૂય બાલમેનં ભાસ્કર વર્માણમસ્યૈવ ગ્યાયસીં ભગિનીં ત્રયોદશવર્ષાં મન્ત્રુવાદિનીમનયોશ્ચ માતરં મહાદેવીં વસુન્ધરામાદીયાં પસર્પન્નાપદોઽસ્યા ભવિતયા દાહજ્વરેણ દહિમ નહાત્ અસ્માદશૈમિત્રૈસ્તુ નીત્વા માહિષ્મતીં ભતૃદ્વૈમાતુરાય ભ્રાત્રે મિત્રવર્મેણ સાપત્યા દેવી દર્શિતાઽભૂત.
- પ્રશ્ન-૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પુર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. (૧૪)
 Que.-2 Explain with reference to the context any two of the following. (14)
- (૧) દૈવ! દાહજ્વરો મહાનં ઇતિ ।
- (૨) પ્રજાભિસ્તુ બન્ધુમતો રાજાનઃ ન જ્ઞાતિભિઃ ।
- (૩) અવિશ્વાસતયા હિ જન્મભૂમિરલક્ષ્મ્યાઃ ।
- (૪) અહો માહાત્મ્યં પતિવ્રતાનામ્ ।
- પ્રશ્ન-૩ આખ્યાયિકાનાં લક્ષણો આપી 'હર્ષચરિતનું' આખ્યાયિકા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
 Que.-3 Evaluate 'હર્ષચરિત' as an આખ્યાયિકા after explain its characteristics. (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ બાણોચ્છિષ્ટં જગત્સર્વમ્ । આ વિધાનની ચર્ચા કરો.
 Que.-3 બાણોચ્છિષ્ટં જગત્સર્વમ્ । Discuss this statement.
- પ્રશ્ન-૪ દશકુમારચરિતનાં આઠમા ઉચ્છવાસનું રસદર્શન કરો. (૧૪)
 Que.-4 Appreciate the eight ઉચ્છવાસ of દશકુમારચરિત । (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ દશકુમારચરિતમનાં આધારે તમે શીખેલા ગ્રંથભાગને અનુલક્ષીને દંડીની ગદ્યકાર તરીકેની સિધ્ધિઓનું મૂલ્યાંકન કરો.
 Que.-4 Evaluate the achievement of dandin as a poet in view of the portion of the 'દશકુમારચરિતમ્' studied by you.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
 Que.-5 Write short note on any two of the following. (14)
- (૧) હર્ષચરિતમ્ શીર્ષકમ્ ।
- (૨) ધવલગૃહવર્ણનમ્ ।
- (૩) ત્રયો દણ્ડિ પ્રબન્ધાઃ ।
- (૪) વિહારભદ્રસ્ય પાત્રલેખનમ્ ।
